

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η Μ. Κατσουνάκη σπούδασε Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτικές Επιστήμες στη Νομική σχολή του ΕΚΠΑ. Ασχολείται με τη δημοσιογραφία από το 1984. Το 2007 βραβεύτηκε από το Ίδρυμα Μπότση για την προβολή και προώθηση του πολιτισμού μέσα από τα ΜΜΕ.

Ένας κόσμος χωρίς τρίτη ηλικία

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ](#) 04.04.2020

ΣΧΟΛΙΟ

«Οι ηλικιωμένοι σβήνουν όπως τα κεριά». Η φράση αυτή, Γάλλου διευθυντή γηροκομείου, στοιχειώνει. Περισσότεροι από 570 τρόφιμοι γηροκομείων έχασαν τη ζωή τους από την αρχή της πανδημίας στην ανατολική Γαλλία, με τα δύο τρίτα των δομών φιλοξενίας να έχουν πληγεί από τον κορωνοϊό. Μέχρι πριν από λίγες ημέρες στην Ισπανία ο ένας στους τρεις νεκρούς βρισκόταν σε γηροκομείο. Σύμφωνα με τη στατιστική, επιστημονική και εμπειρική, υπολογίζεται ότι το 27% των θανάτων αφορά άτομα ηλικίας άνω των 85 ετών.

Μήπως «κάνουμε φασαρία για λίγους ηλικιωμένους και ανίκανους από τα χρόνια συμπολίτες μας»; – όπως ομολόγησε ο Σωτήρης Τσιόδρας ότι σχολίασε συνάδελφός του από το εξωτερικό. Ο ίδιος τότε, πριν από μερικές ημέρες, ανέλαβε να του απαντήσει δημοσίως, αφήνοντας τα συναισθήματά του να εκδηλωθούν: «Το θαύμα της Ιατρικής του 2020 είναι η παράταση της επιβίωσης αυτών των ατόμων, πολλοί από τους οποίους είναι μανάδες και πατεράδες μας, γιαγιάδες και παππούδες μας. Η απάντηση είναι ότι τιμάμε, σεβόμαστε και προστατεύουμε όλους, αλλά κατεξοχήν αυτούς. Δεν μπορούμε να υπάρχουμε, ούτε να έχουμε ταυτότητα χωρίς αυτούς».

Μέσα στον κυνισμό που, μεταξύ άλλων, και οι μεγάλες κρίσεις εκτοξεύουν στα ύψη, ο κ. Τσιόδρας έφτιαξε ένα μικρό αλλά στέρεο ανάχωμα. Συζητήθηκε βέβαια περισσότερο το φορτίο της συγκίνησής του, η κατάποση του λυγμού, που ήταν σαφής έστω και υποβόσκων, παρά η ουσία της δήλωσής του.

Οι πρώτες πληροφορίες για τον κορωνοϊό είχαν κάτι σχεδόν ομολογημένα «καθησυχαστικό». Πλήττει κυρίως την τρίτη ηλικία. Όταν όμως άρχισε να γίνεται σαφές ότι πρόκειται για ανεξέλεγκτη μεταβλητή χωρίς –ακριβώς– ηλικιακές προτιμήσεις, εμφανίστηκε η καλλιεργημένη εδώ και χρόνια κοινωνική αναισθησία που συνοψίζεται εύκολα στο μότο «οι γέροι είναι γέροι». Δηλαδή, στις έκτακτες συνθήκες η «επιλογή», γενικώς (ιατρική φροντίδα, προσοχή, συναισθηματική επένδυση), στρέφεται στους νέους, ενεργούς και μάχιμους.

Στην Ευρώπη, με το οξύτατο δημογραφικό πρόβλημα, ο γηράσκων πληθυσμός, από ανησυχητική καταγραφή, έγινε εύκολη λεία του κορωνοϊού. Σε αυτή την ψυχική στενότητα και ξηρότητα ο κ. Τσιόδρας «έσταξε» μιαν υπόμνηση: «Δεν μπορούμε να υπάρχουμε, ούτε να έχουμε ταυτότητα χωρίς αυτούς». Που σημαίνει, ίσως, ότι δεν μπορούμε να τους αφήνουμε να φεύγουν σαν να μην υπήρξαν ποτέ. Αρκεί γι' αυτό, στην (α)φιλόξενη απομόνωσή μας, να κάνουμε μια σύντομη άσκηση: να φανταστούμε έναν κόσμο χωρίς την τρίτη ηλικία.

Διαδικτυακή Πηγή: (<https://www.kathimerini.gr/1072337/opinion/epikairothta/politikh/enas-kosmos-xwris-trith-hlikia>)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Κορωνοϊός: Η “οπτική” των Ελλήνων μέσα από το νέο σκίτσο του Αρκά

(<https://www.piperata.gr/2020/03/22/koronoios-i-optiki-ton-ellinon-mesa-apo-to-neo-skitso-tou-arka/>)

- 22/03/2020

Ο Αρκάς σατιρίζει τον τρόπο που αντιμετωπίζεται ο κορωνοϊός στην Ελλάδα στο νέο του σκίτσο.

Η πανδημία έχει πάρει τραγικές διαστάσεις σε χώρες που είναι πολύ κοντά μας για να τις αγνοούμε. Πολλοί όμως συνεχίζουν να κάνουν τις βόλτες τους αμέριμνοι. Το χειρότερο είναι όμως πως κάποιοι εξ αυτών ανήκουν και στις ευπαθείς ομάδες και δεν καταλαβαίνουν το πόσο κακό κάνουν στον εαυτό τους επιδεικνύοντας ανώριμη συμπεριφορά μη μπορώντας να μείνουν σπίτι για μερικές ημέρες.

Αυτό ακριβώς καυτηριάζει ο γνωστός σκιτσογράφος, Αρκάς, με ακόμα ένα σκίτσο του που έχει ως θέμα τον κορωνοϊό.

«Χαράλαμπε, φυλάγεσαι από τον κορωνοϊό;», φέρεται να λέει ένας υπερήλικας σε έναν άλλο ο οποίος του απαντά: «Όχι! Από ό,τι άκουσα πιάνει τους γέροντες»

Διαδικτυακή πηγή: (<https://www.piperata.gr/2020/03/22/koronoios-i-optiki-ton-ellinon-mesa-apo-to-neo-skitso-tou-arka/>)

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Όταν κάποιος έχει γεράσει... (Μενγκ-Τσε, μετάφραση: Σπύρος Δόικας)

Όταν κάποιος έχει γεράσει
και έχει το έργο του τελειώσει
έχει δικαίωμα στη γαλήνη, να πιάσει φιλία
με τον θάνατο.
Δε χρειάζεται τους ανθρώπους. Τους γνωρίζει.
Τους έχει μάθει πια καλά.
Κείνο που του χρειάζεται είν' η γαλήνη.
Δεν είναι πρόπον να τον γυρεύεις, να τον ζυγώνεις,
και να τον εξοργίζεις με ανοησίες.
Αντίθετα, είναι σωστό να προσπερνάς την πόρτα
του σπιτιού του σα να μην έμενε κανείς εκεί.

Μενγκ Τσε, Όταν κάποιος έχει γεράσει (Meng-tze, When a man has reached old age...)

Meng-Tse, When a man has reached old age

When a man has reached old age
And has fulfilled his mission,
He has a right to confront
The idea of death in peace.
He has no need of other men;
He knows them and knows enough about them.
What he needs is peace.
It isn't good to visit this man or to talk to him,
To make him suffer banalities.
One must give a wide berth
To the door of his house,
As if no one lived there.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α (15 Μονάδες)

Να παρουσιάσετε σε 50- 60 λέξεις το περιεχόμενο των τριών (3) πρώτων παραγράφων του ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1.

ΘΕΜΑ Β (40 Μονάδες)

1^ο Ερώτημα: «Δεν μπορούμε να υπάρχουμε ούτε να έχουμε ταυτότητα χωρίς αυτούς». Η φράση αυτή επαναλαμβάνεται δύο (2) φορές στο **ΚΕΙΜΕΝΟ 1**. Ποια είναι η σχέση της με το θέμα του κειμένου; Ποιο επικοινωνιακό αποτέλεσμα δημιουργεί η επανάληψή της;

(Mov. 15)

2^ο Ερώτημα: Αν υποθεθεί ότι η πρόθεση της συντάκτριας του **ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1** είναι να προκαλέσει συγκίνηση στους/ στις αναγνώστες/ στρίες, να αναφέρετε τρεις (3) γλωσσικές επιλογές με τις οποίες το επιτυγχάνει.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

2^ο Ερώτημα: Να αξιολογήσετε τον τίτλο του **ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1** ως προς τη σχέση του με το περιεχόμενο του κειμένου.

(Mov. 10)

3^ο Ερώτημα: Τι εξυπηρετεί η χρήση του ερωτήματος στη 2^η παράγραφο του **ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1**:

- I. Ως προς τη συνεκτικότητα του κειμένου (ή εναλλακτικά: ως προς την οργάνωση του επιχειρήματος της συγκεκριμένης παραγράφου).
- II. Ως προς την αντίδραση του αναγνώστη.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

3^ο Ερώτημα: Να συγκρίνετε το **ΚΕΙΜΕΝΟ 1** και το **ΚΕΙΜΕΝΟ 2** ως προς τη μορφή και το περιεχόμενο.

(Mov. 15)

ΘΕΜΑ Γ (15 Μονάδες)

Ποιο είναι το θέμα του ποιήματος; (**ΚΕΙΜΕΝΟ 3**). Ποια θέση λαμβάνει το ποιητικό υποκείμενο ως προς αυτό; Τη συμμαρίζεστε; (ή ποια είναι η δική σας άποψη σχετικά με το εν λόγω θέμα;)

150- 200 λέξεις

ΘΕΜΑ Δ (30 Μονάδες)

Με αφορμή την προβληματισμού την πανδημία του κορωνοϊού, υπόθεσε ότι αναρτάς ένα άρθρο 350- 400 λέξεων στο διαδίκτυο με θέμα: α) την κοινωνική συμπεριφορά απέναντι στους ανθρώπους της τρίτης ηλικίας (μπορεί να γίνει αξιοποίηση στοιχείων των κειμένων αναφοράς) και β) το δικαίωμα της τρίτης ηλικίας στη ζωή και την ισότιμη συνύπαρξη με τα άλλα κοινωνικά μέλη.

Φανή Ευαγγελίδου, 3^ο ΓΕΛ Χαϊδαρίου